NICOLAESCU ILEANA-CĂTĂLINA
LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI AUTO
TÂRGOVIȘTE

ROMÂNIA POSTBELICĂ. STALINISM, NAŢIONAL-COMUNISM ŞI DISIDENŢA ANTICOMUNISTĂ

Fișa de lucru Nr. 1

Citiţi, cu atenţie, sursa istorică de mai jos:

„Sistemul politic instaurat de Gheorghe Gheorghiu-Dej s-a caracterizat prin două perioade, considerate de apogeu, ale terorii comuniste din România. Prima cuprinde anii 1947-1953 şi coincide cu începuturile instaurării comunismului de tip stalinist. Cea de a doua este reprezentată de anii 1957-1959, fiind explicată atât de grija ca revolta maghiară din 1956 să nu producă agitaţii şi în cadrul societăţii româneşti, cât şi de dorinţa lui Gheorghiu-Dej de a oferi Moscovei imaginea unui regim stăpân pe situaţie chiar şi după retragerea armatei sovietice în anul 1958. A urmat perioada de declin a anilor 1962-1964, când se produceau mai multe valuri succesive de graţieri. Momentul era bine ales deoarece, pe de o parte, eliberarea deţinuţilor politici venea în completarea Declaraţiei de Independenţă a Partidului Muncitoresc Român, din aprilie 1964 şi semnala distanţarea simbolică a regimului de la Bucureşti de anumite practici staliniste. Pe de altă parte, cei eliberaţi în această perioadă nu mai reprezentau o ameninţare serioasă pentru sistemul politic totalitar deja încheiat (...).„

(Cristina Roman, Bazele legislative ale represiunii comuniste în România)

Pornind de la această sursă istorică, răspundeţi următoarelor cerinţe:

1. Numiţi partidul politic la care se referă sursa dată.
2. Menționați, din sursa dată, numele liderului politic.
3. Identificați cele două perioade ale terorii comuniste din România, așa cum relevă textul.
4. Precizați semnificația lui aprilie 1964.
5. Menționați două măsuri adoptate în plan economic de regimul stalinist din România.
6. Precizați organismele internaționale, supuse Moscovei, în care România se integrează.

Timp de lucru:15 minute

UTILIZAREA METODEI CUBULUI

DESCRIE!

Începând cu anul 1971, Ceauşescu îşi dezvăluie tendinţele autocrate, intolerante şi capricioase, care mai târziu vor deveni dominante. Astfel, acesta îşi promovează familia şi rudele în posturi-cheie din partid şi din instituţiile statului. Expresie a politicii de teroare exercitată de statul comunist și mai ales a dorinței de anihilare a opoziției, Securitatea s-a caracterizat prin brutalitatea metodelor de anchetă.

Un rol important l-a jucat tortura, atât ca instrument de dominație, cât și pentru atingerea unor scopuri imediate, prin obținerea de informații considerate utile de către anchetator. Analiștii fenomenului totalitar disting două categorii de tortură.

Tortura fizică consta în diverse tipuri de agresiuni fizice asupra celui anchetat, la care imaginația torționarilor nu avea limite

Tortura psihică -"ancheta în tură": cel arestat era bombardat cu întrebări un lung interval de timp, chiar și câteva zile, fiind privat de hrană sau somn

Intimidarea anchetatului: amenințarea cu represalii asupra membrilor familiei sau simularea execuției.

Mihai Stamatescu, “O istorie a comunismului în România“

Descrieți două caracteristici ale etapei 1971-1989.

Timp de lucru 15 minute.

ANALIZEAZĂ!

*”***Politică internă:** În iulie 1965, la Congresul al IX-lea al P.M.R., Ceauşescu pune bazele propriului său regim politic, foarte promiţător în condiţiile epocii: astfel, se revine la denumirea de P.C.R. şi se distinge mai ales, principiul conducerii colective, menit să împiedice acumularea puterii în mainile unei singure persoane. În acel moment, România avea, formal, o conducere colectivă: Nicolae Ceauşescu- secretar general al P.C.R., Chivu Stoica-preşedintele Consiliului de Stat, Ion Gheorghe Maurer- prim-ministru. De asemenea, tot în cadrul acestui Congres este adoptată şi Constituţia din 1965 care proclamă Republica Socialistă România.

Ceauşescu a fost cel care a încercat să-i învrăjbească pe români împotriva străinilor, de aceea regimul său a fost numit de către istorici şi „naţionalist”, nu doar communist. *”*

Economie: La nivel economic românii începuseră să se bucure de o îmbunătăţire a nivelului de trai la sfârşitul anilor 60 şi la începutul anilor 70. Deţinerea de maşini proprietate personală a crescut...Au sporit şi vânzările de televizoare, frigidere şi aspiratoare...O slăbire a controlului ideologic... a permis Televiziunii Române să difuzeze ecranizări de romane şi seriale occidentale...deschiderea unei linii de îmbuteliere Pepsi la Constanţa în 1967...programul regimului de construirea de blocuri.

Cultură: Învăţământul este reorganizat pe baze naţionale, iar limba rusă este aproape eliminată din şcoală, fiind înlocuită cu limbile occidentale. Literatura, mai puţin cenzurată, cunoaşte un avânt remarca*b*il.”

Mihai Stamatescu, “O istorie a comunismului în România“

Analizând sursa istorică, precizați cel puțin două măsuri din perioada **1965-1971, in planul:**

a) **Politicii interne**
b) **Economiei**
c) **Culturii**

Timp de lucru 15 minute.

ARGUMENTEAZĂ!

În 1975 apare disidenţa intelectuală: Paul Goma, Doina Cornea, Dorin Tudoran, Ana Blandiana şi Andrei Pleşu au criticat cultul personalităţii conducătorului şi au cerut respectarea drepturilor omului. Împotriva lor, regimul va dezlănţui un val de persecuţii, izolându-i, instituind domiciliul forţat în zone depărtare ale ţării

Revoltele muncitoresti au aparut în anii '70-'80, ca forma de reactie a populatiei fata de scaderea nivelului de trai, si au cuprins Valea Jiului (revolta minerilor din anul 1977) si Brasovul (manifestatiile din 1987). În urma unui proces trucat, dintre cele peste 300 de persoane arestate la Brasov, 88 au fost deportate în alte zone ale tarii sau li s-a instituit domiciliul obligatoriu.

Disidentii, precum Paul Goma, Doina Cornea sau Gheorghe Ursu, au opus o rezistenta individuala, actiunile lor fiind specifice anilor '70 si '80. Inclusiv fosti membri ai conducerii P.C.R. au protestat, în 1989, fata de politica dictatoriala a lui Nicolae Ceausescu (Scrisoarea celor sase).

Un rol important în susţinerea disidenţei şi a moralului celor ce luptau împotriva regimului comunist a revenit postului de radio Europa Liberă, deservit de intelectuali care reuşiseră să emigreze, precum Vlad Georgescu, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca etc.

Argumentați că a existat **o disidenţă** în timpul regimului național-comunist **.**

Definiți termenul DISIDENT, utilizând Dicționarul din Manual, p. 172

Timp de lucru 15 minute.

ASOCIAZĂ!

”Economia, recentralizată, pune în continuare accentul pe industria grea şi neglijează cu desăvârşire producţia bunurilor de consum. Agricultura este şi ea neglijată şi în curând ţara se confruntă cu o criză alimentară acută. Către sfârşitul perioadei, Ceauşescu lansează planul de „sistematizare a satelor” –care a reprezentat de fapt o demolare neraţională- şi de refacere a centrelor marilor oraşe. Au fost construite proiecte nerentabile. De pildă, construcţia Casei Poporului, actualul sediu al Parlamentului României (construit în urma dărâmării unei mari părţi a Bucureştilor), a secătuit resursele României. Cu o economie dezvoltată rapid dar prea puţin competitivă, datoria externă a României a crescut mereu, fiind cifrată în 1983 la 11 miliarde de dolari. Începe atunci o perioadă de mari privaţiuni pentru populaţia României care trebuie să suporte retutnarea acestei imense datorii.

Ceauşescu a declarat în 1982 că va plăti datoria externă până în 1990 şi pentru a realiza acest lucru a introdus o serie de măsuri de austeritate fără egal chiar şi în istoria neagră a regimurilor comuniste est-europene...a fost introdusă raţionalizarea pâinii,a făinii, a zahărului şi a laptelui...raţie lunară de benzină de 30 de litri...o temperatură de maxim 14 grade în birouri...o limitare a alimentării cu apă caldă...întreruperea alimentării cu electricitate...reducerea presiunii gazelor. ”

Asociază două măsuri de austeritate din perioada 1971-1989 , referitor la economie.

Timp de lucru 15 minute.

APLICĂ !

Aplicând informaţia oferită de **Manual** (p. 162- ulimul alineat), ***formulează un punct de vedere*** referitor la împrejurările externe ale prăbuşirii regimului comunist din România, menționând cinci state din Europa care abandonează regimul comunist in anul 1989.

Timp de lucru 15 minute.

Istorie. Manual pentru clasa a XII-a Autori Ioan Scurtu, Niculae Cristea, Marian Curculescu, Constantin Dincă, Aurel Constantin Soare, Editura Economică Preuniversitaria